

ЕНЕРГЕТИКА & ИНДУСТРИЯ


СЕКТОРНО
ПРОУЧВАНЕ



STANTON CHASE
INTERNATIONAL

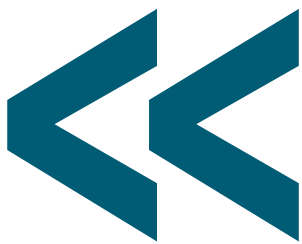
Executive Search Consultants

 **publics.bg**

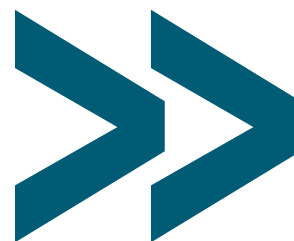


Publics.bg е специализирана професионална медия за развитие на публичните услуги, създадена от “Пъблик сървисис” ООД, която подпомага професионалистите, работещи в секторите енергетика, транспорт, ВиК, комуникации и фасилити мениджмънт чрез доставянето на актуална и аналитична информация, провеждане на специализирани обучения и събития, както и чрез изследователски и консултантски проекти.

Стантън Чейс България е международна компания, която предлага услугата директен подбор на ръководен персонал от 1990 година. Софийският офис на Стантън Чейс стартира своята дейност в началото на 2006 г., за да помага на компаниите при идентифициране и привличане на висококвалифицирани таланти за висши и средни ръководни позиции. Компанията предлага и консултантски услуги като оценка на лидерски умения, идентифициране на личностен потенциал, оценка на професионални и бизнес компетенции и др.



Според експерти, газовите проекти са основен енергиен приоритет в България




НЕ ДОСТИГАТ ЕКСПЕРТИ ЗА КОНКРЕТНИ ПОЗИЦИИ,
НО КОМПАНИИТЕ ВСЕ ОЩЕ РАЗЧИТАТ
НА МРЕЖИТЕ СИ ОТ КОНТАКТИ ЗА ТЯХНОТО
ПРИВЛИЧАНЕ

Общ преглед на проучването


В края на 2010 г. медията за развитие на публичните услуги Publics.bg проведе съвместно с консултантската компания Стантън Чейс България проучване сред мениджъри и водещи експерти от българската енергетика. Въпросите бяха насочени както към идентифициране на приоритетите в енергетиката и икономиката на България, така и към обобщаване на мнения по различни ключови проекти и въпроси за сектора. Проучването не претендира за представителност

и изчерпателност, но очертава тенденции в енергетиката и откроява някои от основните качества, които трябва да притежават мениджърите в сектора, за да отговорят на новите реалности. Участниците отговориха и на някои специфични въпроси, които вълнуват широк кръг заинтересовани лица и са разгледани подробно с анализ към получените графики.





При необходимост, компаниите биха търсили експерти от Западна и Централна Европа



Макроекономически тенденции


Проучването сочи, че повечето от експертите очакват българската икономика да постигне стабилен растеж в близките 2-3 години, както и че 65% от запитаните експерти търсят реализация извън България. Това показва, че енергетиката е един от секторите, в които опасността от загуба на местен експертен потенциал е висока, особено като се има предвид развитието на нови проекти. Най-голяма група от отговорилите считат, че секторите на българската икономика, в които правителството трябва да фокусира усилията си за стимулиране на икономически растеж са „Енергетика и Ютилитис (природен газ, ВиК)” (16%), може би заради професионалната си ориентация, а на второ място е туризмът с 14%. На трето и четвърто място са земеделието и информационните технологии съответно с 13% и 12% подкрепа.

Проучването потвърждава мнението, че в България се усеща недостиг на специалисти в сектора, особено проектни мениджъри (15%), консултанти по енергийна ефективност (13%), строители с опит по проекти с висок клас по безопасност (13%), и проектанти (11%). Сред основните качества и умения, които трябва да притежават ръководителите в енергетиката, участниците посочват стратегическото мислене (17%), финансовата грамотност (13%), техническата грамотност (10%) и познаване на най-добрите практики в сектора (10%). В случай на необходимост, представителите на компаниите


65%
от запитаните експерти
търсят реализация извън
България

заявяват готовност за привличане на специалисти предимно от Западна (19%) и Централна Европа (17%), но към момента 15% са посочили, че нямат такава необходимост, като 31% от анкетираните използват личните си и професионални контакти при наемането на специалисти и мениджъри в бранша.





50% от компаниите биха инвестирали в подобряване на енергийната си ефективност



Енергийни проекти

По отношение на приоритетите в енергийния сектор ясно се открояват 4 области/проекти, за които енергийните експерти дават своята подкрепа - 18% посочват проекта за газопровод Набуко, 17% избират газовите интерконектори със съседните страни (Гърция, Румъния, Сърбия и Турция), 16% - проекта АЕЦ „Белене“ и 15% - газопровода Южен поток. Първите два приоритета съвпадат напълно с европейските виждания за развитие на енергетиката. Тъй като основна част от дискусиите в българската енергетика през последната година бяха съсредоточени върху бъдещето на проекта АЕЦ „Белене“, Publics.bg и Стантън Чейс България запитаха енергийните мениджъри и експерти какво мислят по някои от конкретните параметри на централата - участие в енергийния баланс на България и региона, технологични и финансови параметри, както и геостратегическото значение за България, ЕС и Русия. Така може да се избегне категоричният отговор Да/Не за бъдещето на централата, който обикновено превзема дискусиите, и да се подходи прагматично, като се оценят различни параметри.

Енергиен пазар, възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), енергийна ефективност и регулаторна рамка

Експертите бяха попитани и за мнението им относно регулирането на сектора. На въпроса „Считате ли, че Държавната комисия за енергийно и водно регулиране е достатъчно независима при определяне на регулациите в секторите електро- и топлоенергетика, природен газ и ВиК?“, по-голямата част от запитаните са отговорили отрицателно. Към повишаването на енергийната ефективност се наблюдава подчертано положително отношение. На

въпроса „Бихте ли инвестирали в подобряване на енергийната ефективност във Вашата компания?“ половината от запитаните отговарят утвърдително, а почти всички останали биха инвестирали, „ако има икономическа изгода“. Като потребители на енергия, запитаните са готови да платят по-висока цена заради използването на възобновяеми енергийни източници, но повечето от тях ще го направят само „ако цената не се увеличи значително“. Около 1/4 от участниците в проучването не искат увеличение в цената заради ВЕИ. Същевременно, енергийните експерти отговарят утвърдително на въпроса дали биха заменили досегашния си доставчик на електроенергия и/или природен газ. Половината биха сменили доставчика си, ако той „предложи по-добри услуги“. Около 40% биха го заменили, ако „предложи по-добра цена“.

Настоящото изследване е публикувано и онлайн в сайта на медията **Publics.bg**

»» Набуко и газовите интерконектори със съседни страни са най-приоритетните енергийни проекти за България

СПОРЕД УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОУЧВАНЕТО, БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА ЩЕ ПОСТИГНЕ СТАБИЛЕН РАСТЕЖ ДО 2-3 ГОДИНИ



Профил на участниците

В изследването се включиха общо 108 мениджъри и енергийни специалисти от поканените близо 500 експерти. Основната група от отговорилите са от електроенергетиката (33%) и консултантските

компании (14%) на възраст между 30 и 39 години (51%) и 40-49 години (20%). Проучването е анонимно и това е позволило на участниците да бъдат откровени и обективни в отговорите си.



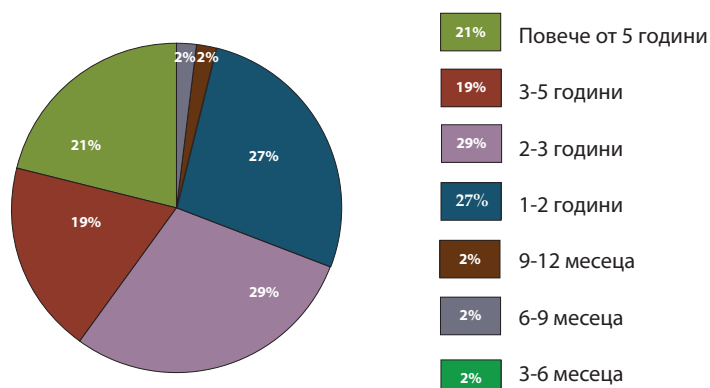


1. МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТЕНДЕНЦИИ

1.1. Колко време ще е необходимо на българската икономика, за да постигне отново стабилен растеж?

Повечето от експертите очакват българската икономика да постигне стабилен растеж в близките 2-3 години.

Колко време ще е необходимо на българската икономика, за да постигне отново стабилен растеж?



1.2. Кои според Вас са секторите на българската икономика, в които правителството трябва да фокусира усилията си за стимулиране на икономически растеж?

Най-голяма група от отговорилите считат, че секторите на българската икономика, в които правителството трябва да фокусира усилията си за стимулиране на икономически растеж са „Енергетика и ютилитис (природен газ, ВиК)“, може би заради професионалната си ориентация, а на второ място е туризмът. На трето и четвърто място са земеделието и информационните технологии.

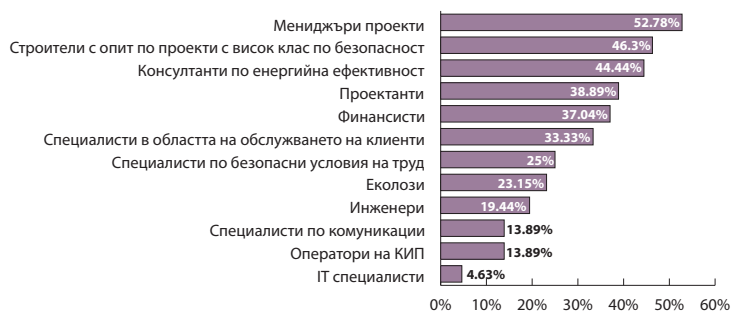




2. НЕДОСТИГ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ В СЕКТОРА

2.1. Кои от изброените професионалисти и специалисти в областта на енергетиката НЕ са достатъчно подготвени за новите глобални изисквания и конкурентна среда?

Проучването потвърждава мнението, че в България се усеща недостиг на специалисти в сектора, особено проектни мениджъри, консултанти по енергийна ефективност, строители с опит по проекти с висок клас по безопасност и проектанти.



2.2. Кои според Вас са основните качества и умения, които трябва да притежават ръководителите в областта на енергетиката?

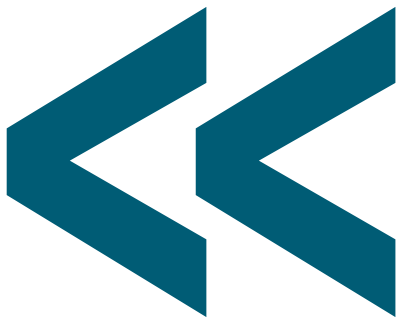
Сред основните качества и умения, които трябва да притежават ръководителите в енергетиката, се открояват стратегическото мислене, финансовата грамотност, техническата грамотност и познаване на най-добрите практики в сектора.



2.3. От кои от следните региони би наела специалисти и мениджъри Вашата компания?

В случай на необходимост, представителите на компаниите заявяват готовност за привличане на специалисти предимно от Западна и Централна Европа, но към момента 15% са посочили, че нямат такава необходимост.





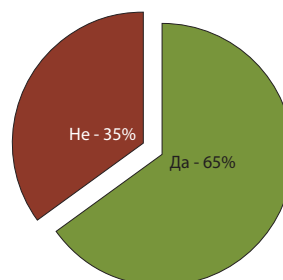
2.4. Кои от следните методи е използвала Вашата компания при наемането на специалисти и мениджъри през 2010 г.?

Около 1/3 от анкетираните използват личните си и професионални контакти при наемането на специалисти и мениджъри в бранша.



2.5. Търсите ли възможности за Вашата професионална реализация извън България?

Около 2/3 от запитаните експерти търсят реализация извън България. Това показва, че енергетиката е един от секторите, в които опасността от загуба на местен експертен потенциал е висока.



3. ЕНЕРГИЙНИ ПРОЕКТИ

3.1. Кои енергийни проекти според Вас трябва да са приоритетни за България?

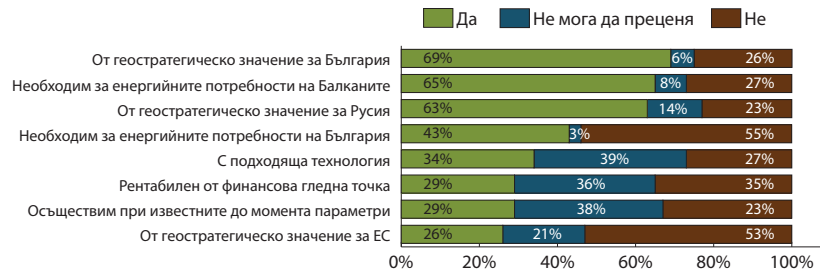
Ясно се открояват 4 области/проекти, за които енергийните експерти дават своята подкрепа - газопровода Набуко, газовите интерконектори със съседните страни, проекта АЕЦ „Белене“ и газопровода Южен поток.





3.2. Според Вас, проектът АЕЦ Белене е

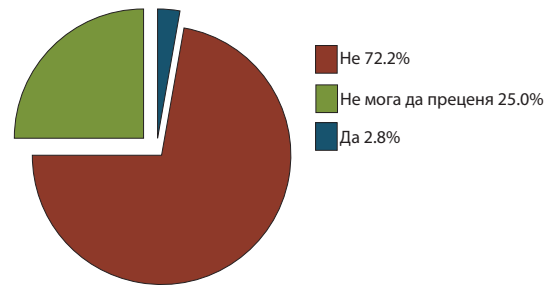
Тъй като основна част от дискусиите в българската енергетика през последната година бяха съсредоточени върху бъдещето на проекта АЕЦ „Белене“, Publiсs.bg и Стантън Чейс България запитаха енергийните мениджъри и експерти какво мислят по някои от конкретните параметри на централата.



4. ЕНЕРГИЕН ПАЗАР, ВЪЗОбНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ, ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И РЕГУЛАТОРНА РАМКА

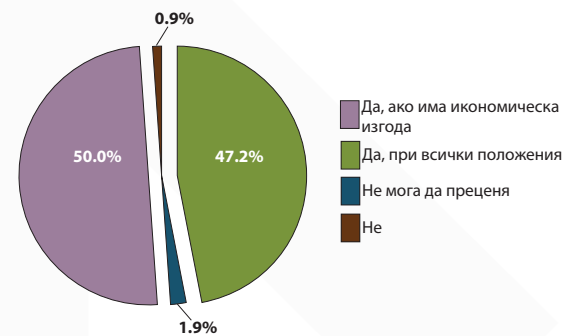
4.1. Считате ли, че Държавната комисия за енергийно и водно регулиране е достатъчно независима при определяне на регулациите в секторите електро- и топлоенергетика, природен газ и ВиК?

По-голямата част от запитаните са отговорили отрицателно. Необходими са допълнителни изследвания по темата, за да се идентифицират точните причини за това мнение на запитаните експерти.



4.2. Бихте ли инвестирали в подобряване на енергийната ефективност във Вашата компания?

Към повишаването на енергийната ефективност се наблюдава подчертано положително отношение. Половината от запитаните отговарят утвърдително, а почти всички останали биха инвестирали, „ако има икономическа изгода“.





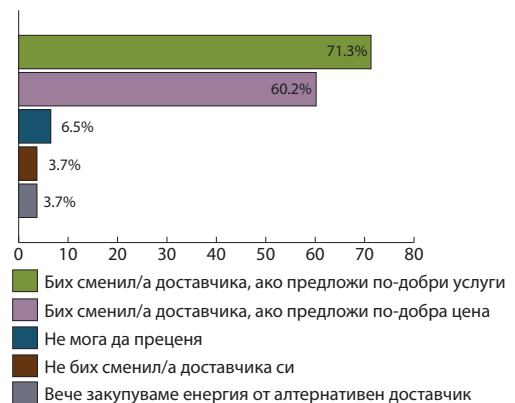
4.3. Бихте ли заплатили по-висока цена за енергийното си потребление, ако в него има по-голям дял на възобновяемите енергийни източници?

Запитаните са готови да платят по-висока цена заради използването на възобновяеми енергийни източници, но повечето от тях ще го направят само „ако цената не се увеличи значително“. Около 1/4 от участниците в проучването не искат увеличение в цената заради ВЕИ.



4.4. Ако енергийният пазар се либерализира, бихте ли сменили досегашния си доставчик на електроенергия и/ или природен газ?

Енергийните експерти отговарят утвърдително на въпроса. Половината запитани биха сменили доставчика си, ако той „предложи по-добри услуги“. Почти толкова биха го заменили, ако „предложи по-добра цена“.





Атанас Георгиев е докторант и научен секретар на Катедра „Икономика и управление по отрасли“, както и секретар на магистърската програма по „Икономика и управление в енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги“. От 2005 до 2009 г. работи и в „Юкономикс“ ЕООД първо като консултант по реструктуриране в енергетиката, а впоследствие – като отговорен редактор на сп. „Ютилитис“ и програмен мениджър на множество обучения и конференции за енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги. От януари 2010 г. е отговорен редактор на **publics.bg** – онлайн професионална медия за развитие на публичните услуги.



Добромир Минков е старши консултант към **Стантън Чейс България** за секторите „Индустриален“ и „Природни Ресурси & Енергетика“. Работил е в Шел Газ България, където направлява различни проекти в индустриалния сектор в страната. След това в продължение на четири години ръководи отдел „Нефт, нефтопродукти и химикали“ в българския филиал на швейцарската компания за инспекционни и сертификационни услуги SGS S.A.



За повече информация

- Атанас Георгиев, publics.bg: 0888 466 450, ageorgiev@publics.bg
- Добромир Минков, Стантън Чейс България: 02/962 29 31, d.minkov@stantonchase.com